

Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије
ОШ „Вожд Карађорђе“, Алексинац
Библиотека „Вук Караџић“, Алексинац
УГ „Читалићи“, Алексинац
у сарадњи са

Порталом за учење српског језика у дијаспори „Словце“, Њу Венеп (Холандија)
Друштвом школских библиотекара Србије
Министарством културе и информисања Републике Србије

РАСПИСУЈУ КОНКУРС

**Смотра читалаштва „Читалићи 2024.“ са темом
Породица**

за предшколце и ученике основних и средњих школа Србије и других земаља,
ученике српских допунских школа и радионица,
наставнике, стручне сараднике, студенте србистике и сродних предмета
у следећим такмичарским категоријама:

Категорије	Облик	Ниво	Карактер	Циљна група	Начин
Кликераши	Индив.	Школски	Такм.	Ученици основних школа Србије од 1. до 8. разреда (за ученике 1. и 2. разреда последњи ниво је општински)	Тестирање
	Индив.	Општински	Такм.		
	Индив.	Републички	Такм.		
Креативци Читалићи+	Индив.	Школски	Такм.	Предшколци и ученици основних и средњих школа Србије и држава партнера	Читалачки дневник
	Индив.	Општински	Такм.		
	Индив.	Републички	Такм.		
	Индив.	Међународно учешће	Ревиј.		
Словца	Индив.	Међународно учешће	Такм.	Допунске школе/ радионице српског језика у дијаспори	Прилагођени читалачки дневник
Дигитални Читалићи	Индив.	Републички са међунар. учешћем.	Такм.	Појединци и групе узраста од 10 до 20 година (старији основци, средњошколци, студенти)	Дигитални материјали
	Тим школе				
Весници	Индив.	Републички са међунар. учешћем	Такм.	Васпитачи, учитељи, наставници, студенти школа/установа у Србији и државама партнерима	Радионица/ Тест
Гласници	Тимски	Општински	Ревиј.	Тимови предшколских установа, основних и средњих школа из Србије и држава партнера	Штанд
		Републички са међунар. учешћем	Такм.		

Кликераши

Такмичење тестирањем у вештинама *Читање и разумевање прочитаног и Писмено изражавање.*

- циљна група - ученици од 1. до 8. разреда основних школа у Србији;
- нивои – школско и општинско (за све основце), републичко (за ученике од 3. до 8. разреда);
- реализација у складу са **Правилником Читалића**;
- образац сагласности родитеља/старатеља преузима се на сајту Читалића;
- школски ниво тестирања (февруар 2024), општински ниво тестирања (14.март 2024), републички ниво тестирања (петак, 24.мај 2024)
- извештај са школског тестирања доставити општинском координатору и Ауторском тиму, а општински координатор шаље извештај државном координатору и Ауторском тиму (обрасци на сајту Читалића)
- Индивидуалним учесницима сматрају се ученици чије школе нису пријављене за учествовање у Читалићима, али је њихово учествовање могуће уколико се придруже школама које су у оквиру исте општине пријављене за учествовање/ или уз подршку неког другог сарадника Ауторског тима (библиотека, културни центар, удружење писаца и сл¹).

Креативци

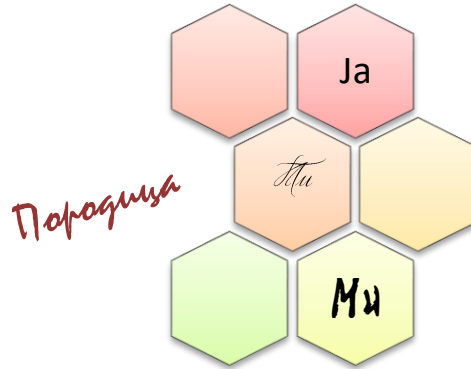
Такмичење у креирању читалачког дневника/приказа књига.

- циљна група – предшколци, основци и средњошколци у Србији;
- нивои – школски(такмичарски), општински (такмичарски), републички (такмичарски);
- реализација у складу са **Правилником Читалића**;
- образац сагласности родитеља/старатеља преузима се на сајту Читалића;
- рок за слање радова **15. април 2024.**
- Први пут ове године све школе учеснице делегирају дневнике и саме или уз помоћ општинске библиотеке бирају најбоље радове. Општинска комисија формира ранг листу дневника, при чему се 1, 2. и 3. место по разреду у општини награђује дипломом (и књигом уколико библиотека обезбеди), а сви „први“ дневници по разреду шаљу се Организатору.
- Индивидуалним учесницима сматрају се ученици чије школе нису пријављене за учествовање у Читалићима, те њихове дневнике могу послати родитељи школи општинском координатору/Организатору уколико ниједна школа из општине не учествује у пројекту².
- адреса за слање дневника: **ОШ „Вожд Карађорђе”, Алексинац
ул. Лоле Рибара бр. 2
18220 Алексинац
Република Србија
ЗА ЧИТАЛИЋЕ**
- Слањем дневника пошљалац прихвата да сноси трошкове повратне пошљке (копија сагласности родитеља/старатеља обавезно у дневнику).

¹ Договор са Организатором путем мејла citalici.pisalici@gmail.com

² Списак пријављених учесника на сајту Организатора www.citalici.rs или упит мејлом

ЗАДАЦИ ПО УЗРАСНИМ КАТЕГОРИЈАМА

Предшколци (групни рад)

Нацртај породично стабло тако што ћеш своје укућане представити као књижевне јунаке на које те подсећају својим понашањем, особинама, изгледом или др. карактеристикама.

(сваки члан васпитачке групе који учествује креира свој лист, а сви заједно шаљу се Организатору као јединствена збирка дечјих радова)

1. и 2. разред

1. Упознајте моју породицу (представи чланове своје породице цртежом, описом или на неки други начин...)

2. Наша породична библиотека (представи вашу породичну библиотеку – колико књига има, ко је све прикупљао књиге у њој, каквих књига има највише...)

3. Књиге по препоруци чланова породице/ рођака/комшија/ учитеља/ пријатеља/ библиотекара...

Читај и у читалачки дневник упиши своје утиске тако што ћеш написати:

- наслов дела и име писца;

- ко ти је књигу препоручио и његов утисак о књизи

- след догађаја - издвој целине и свакој целини дај наслов какав ти мислиш да треба да има;

- направи списак ликова и сваком дај једну најбитнију особину, односно пронађи ону особину која га одређује;

- на крају запиши свој утисак о делу – препоруку за читање или нечитање са објашњењем (нпр. можда ти се свиђа књига или део књиге, неки поступак или ти се опис/ понашање јунака није допало, па нека ти то послужи као објашњење позитивне/ негативне критике);

- на крају додели онолико звездица колико одговара твом утиску о књизи - од 1 до 5 звездица.

ОБАВЕЗНИ ЗАДАТАК

Нацртај **Породично-књижевно стабло** тако што ћеш уз имена укућана и омиљених рођака написати наслове књига које су ти они препоручили за читање; сазнај који би лик из те књиге желели они да буду, па и то допиши на рад уз њихово име.

3. разред и 4. разред

1. Упознајте моју породицу (представи чланове своје породице цртежом, описом или на неки други начин...)
2. Наша породична библиотека (представи вашу породичну библиотеку – колико књига има, ко је све прикупљао књиге у њој, каквих књига има највише...)
3. Књиге по препоруци чланова породице/ рођака/комшија/ учитеља/ пријатеља/ библиотекара...
Читај и у читалачки дневник упиши своје утиске тако што ћеш написати:
  - наслов дела и име писца;
  - ко ти је књигу препоручио и његов утисак о књизи
  - след догађаја - издвој целине и свакој целини дај наслов какав ти мислиш да треба да има;
  - направи списак ликова и сваком дај једну најбитнију особину, односно пронађи ону особину која га одређује;
  - на крају запиши свој утисак о делу – препоруку за читање или нечитање са објашњењем (нпр. можда ти се свиђа књига или део књиге, неки поступак или ти се опис/ понашање јунака није допало, па нека ти то послужи као објашњење позитивне/ негативне критике);
  - на крају додели онолико звездица колико одговара твом утиску о књизи - од 1 до 5 звездица.

ОБАВЕЗНИ ЗАДАТАК

Направи *Породично-књижевни албум* препоручених књига које су ти се највише допале састављен од :

1. портрета оног који ти је књигу препоручио уз детаље о тој особи (особине, интересовања, карактер и сл) и
2. насловне стране/ илустрације/ плаката за препоручену књигу.

5. и 6. разред

1. Упознајте моју породицу (представи чланове своје породице цртежом, описом или на неки други начин...)
2. Наша породична библиотека (представи вашу породичну библиотеку – колико књига има, ко је све прикупљао књиге у њој, каквих књига има највише...)
3. Књиге по препоруци чланова породице/ рођака/комшија/ учитеља/ пријатеља/ библиотекара...
Читај и у читалачки дневник упиши своје утиске тако што ћеш написати:
  - наслов дела и име писца;
  - ко ти је књигу препоручио и његов утисак о књизи
  - план текста - издвој целине и свакој целини дај наслов какав ти мислиш да треба да има;
  - направи списак ликова и сваком дај једну најбитнију особину, односно пронађи ону особину која га одређује, а затим издвој главног јунака и његове помагаче;
  - на крају запиши свој утисак о делу – препоруку за читање или нечитање са објашњењем (нпр. можда ти се свиђа књига или део књиге, неки поступак или ти се опис/ понашање јунака није допало, па нека ти то послужи као објашњење позитивне/ негативне критике);
  - на крају додели онолико звездица колико одговара твом утиску о књизи - од 1 до 5 звездица.

ОБАВЕЗНИ ЗАДАТАК

Изабери једног књижевног јунака који би постао члан твоје породице и осмисли како би он реаговао у ситуацијама којима те укућани нервирају; представи те ситуације у виду текста/ стрипа/ цртежа и сл.

7. и 8. разред

1. Упознајте моју породицу (представи чланове своје породице цртежом, описом или на неки други начин...)
2. Наша породична библиотека (представи вашу породичну библиотеку – колико књига има, ко је све прикупљао књиге у њој, каквих књига има највише...)
3. Књиге по препоруци чланова породице/ рођака/комшија/ учитеља/ пријатеља/ библиотекара...
Читај и у читалачки дневник упиши своје утиске тако што ћеш написати:
  - наслов дела и име писца;
  - ко ти је књигу препоручио и његов утисак о књизи
  - план текста - издвој целине и свакој целини дај наслов какав ти мислиш да треба да има;
  - направи списак ликова и сваком дај једну најбитнију особину, односно пронађи ону особину која га одређује, а затим издвој главног јунака и његове помагаче;
  - на крају запиши аргументован утисак о прочитаном делу - изнеси свој став о садржају текста и образложи зашто ти се допада/не допада, због чега ти је занимљив/незанимљив; да ли се слажеш/не слажеш са поступцима ликова и предложи измене у понашању ликова како би се променио ток радње и дошло до другачијег расплета; напиши препоруку за читање или нечитање са објашњењем (нпр. можда ти се књига или део књиге, неки поступак, опис није допао, па нека ти то послужи као објашњење негативне критике или супротно);
  - на крају додели онолико звездица колико одговара твом утиску о књизи - од 1 до 5 звездица.

ОБАВЕЗНИ ЗАДАТАК

Напиши 10 ствари које би нервирале књижевне јунаке препоручених књига који су ти се највише допали да су чланови твоје породице и образложи;

Средњошколци

1. Упознајте моју породицу (представи чланове своје породице цртежом, описом или на неки други начин...)
2. Наша породична библиотека (представи вашу породичну библиотеку – колико књига има, ко је све прикупљао књиге у њој, каквих књига има највише...)
3. Књиге по препоруци чланова породице/ рођака/комшија/ учитеља/ пријатеља/ библиотекара...
Читај и у читалачки дневник упиши своје утиске тако што ћеш написати:
  - наслов дела и име писца;
  - ко ти је књигу препоручио и његов утисак о књизи
  - план текста - издвој целине и свакој целини дај наслов какав ти мислиш да треба да има;
  - направи списак ликова и сваком дај једну најбитнију особину, односно пронађи ону особину која га одређује, а затим издвој главног јунака и његове помагаче;
  - на крају запиши аргументован утисак о прочитаном делу - изнеси свој став о садржају текста и образложи зашто ти се допада/не допада, због чега ти је занимљив/незанимљив; да ли се слажеш/не слажеш са поступцима ликова и предложи измене у понашању ликова како би се променио ток радње и дошло до другачијег расплета; напиши препоруку за читање или нечитање са објашњењем (нпр. можда ти се књига или део књиге, неки поступак, опис није допао, па нека ти то послужи као објашњење негативне критике или супротно);
  - на крају додели онолико звездица колико одговара твом утиску о књизи - од 1 до 5 звездица.

ОБАВЕЗНИ ЗАДАТАК

Осмисли породични догађај где ће књижевни јунаци препоручених књига угостити оне који су ти те књиге препоручили и опиши дешавање (ко је кувар и шта спрема, ко осмишљава јелвник и како

он гласи, ко дочекује госте, ко уређује сто, ко пушта музику и какав му је избор, ко највише прића и анимира госте, а ко најмање и сл.

Важно је да понашање домаћина буде у складу са њиховим књижевним особинама. Опиши и какво би било понашање и реакције гостију-оних који су ти те књиге препоручили, у сусрету са књижевним јунацима књига које су ти означили омиљеним.

ОПШТА НАПОМЕНА за Креативце:

- ученици 1. и 2. разреда могу да уписују појединачна дела (песме, приче бајке и сл), а од ученика 3. разреда и старијих, очекује се да читају целовита дела, те ће се само таква вредновати;
- ученици 1. и 2. разреда пишу писаним или штампаним словима ћирилице графитном или хемијском оловком/налив-пером, а ученици осталих разреда само писаним словима ћирилице, хемијском оловком/налив-пером;
- свако дело које има више од 60% сликовног садржаја сматра се стрипом, а 3 стрипа или *Политикина Забавника* одговарају једној књизи (у вредновање дневника ће се узети највише 9 стрипова);
- **дневници се креирају у свескама тврдых корица или обједињени листови у регистратору; највећи послати формат не сме да буде већи од формата канцеларијског регистратора А4;**
- илустрације у дневнику су ауторски рад детета у било којој техници укључујући и колаж, мапе ума и сл, а томе сведочи потписани ментор;
- сваки дневник пролази комисију установе, која својим избором и слањем одређених дневника гарантује за њихову аутентичност и ауторство.

Шта ће жири вредновати?

- Вођење дневника у делу *Изборна дела* у односу на захтеве;
- Број изборних дела;
- Вођење дневника у делу *Обавезни задатак* у односу на захтеве;
- Самосталност у раду у односу на узраст;
- Читкост и уредност;
- Правописна и граматичка тачност;
- Језичко и стилско богатство;
- Избор дела - примереност узрасту;
- Оригинално и аргументовано тумачење дела;
- Креативност, оригиналност идеја;
- Концепт дневника.

ЧИТАЛИЋИ +

Ова такмичарска подкатегорија Креативаца намењена је ученицима којима српски није матерњи језик. Они креирају читалачки дневник на језицима националних мањина или на неком од страних језика - енглеском, руском, немачком или француском језику.

Радови из Србије достављају се поштом, а радови из иностранства скенирано у ПДФ формату као један документ на мејл citalici.pisalici@gmail.com.

Дигитални Читалићи

Такмичарска категорија намењена основцима, средњошколцима и студентима из Србије и др. земаља, који креирају дигитални материјал захтеван Конкурсом.

- циљна група - појединци узраста од 10 до 20 година установа из Србије и земаља партнера (старији основци, средњошколци, студенти) и тим школе;
- нивои – републички са међународним учешћем (такмичарски);
- реализација у складу са **Правилником Читалића**;
- образац сагласности родитеља/старатеља преузима се на сајту Читалића;
- рок за слање радова **15.04.2024.**
- дигитални формат по жељи – плакат, стрип, презентација, игрица...
- Установа шаље радове појединачних учесника са скенираним сагласностима родитеља/старатеља за малолетне, односно ауторову сагласности за пунолетне;
- Индивидуалним учесницима сматрају се они чије установе нису пријављене за учествовање у Читалићима, те они радове могу слати Организатору на мејл citalici.pisalici@gmail.com

ЗАДАТАК за појединце

Осмисли породични догађај где ће књижевни јунаци препоручених књига угостити оне који су ти те књиге препоручили и опиши дешавање (ко је кувар и шта спрема, ко осмишљава јелвник и како он гласи, ко дочекује госте, ко уређује сто, ко пушта музику и какав му је избор, ко највише прића и анимира госте, а ко најмање и сл.

Важно је да понашање домаћина буде у складу са њиховим књижевним особинама. Опиши и какво би било понашање и реакције гостију-оних који су ти те књиге препоручили, у сусрету са књижевним јунацима књига које су ти означили омиљеним.

ТИМ ШКОЛЕ

Школски тим/тим установе формира редакцију/екипу/тим који прати реализацију пројекта и све релевантне информације, радове, активности бележи у оквиру блога, сајта или часописа у ПДФ форми.

Жири о најбољим прилозима одлучује на основу броја активности и учесника, квалитета реализованих садржаја, креативности и оригиналности реализованих активности, документарне грађе придодате као прилог и сл.

Посебно вредни биће Обавезне пројектне активности (број активности, учесника, реализатора, спољних сарадника).

Словца

Смотра читалаштва за дијаспору „Читалићи Словца 2024“ организује се и у 2024. години уз подршку сајта „Slovce“.

Ко може да учествује?

Смотра је намењена деци узроста од 6 до 14 година која уче српски језик у иностранству у некој од школа или радионица српског језика или уче српски језик у иностранству као матерњи језик при основној школи коју похађају.

Како се учествује?

У сарадњи са наставником српског језика, ученици одaberу једну песму или текст из једног дела српске књижевности по сопственом избору или са сајтова нпр.

http://www.digitalna.nb.rs/sf/NBS/Knjige/Srpska_decja_digitalna_biblioteka

<http://www.childrenslibrary.org/icdl/AuthorList?lang=Serbian&ilangcode=en&ilang=English>

Паžња: Задатак је и ове године изменjen!

У зависности од нивоа познавања српског језика, ученици могу да учествују у једној од категорија:

- **Оснодни ниво познавања српског језика**

Задатак: Деца са основним знањем српског језика праве Породично-књижевно стабло тако што ће уз имена укућана и омиљених рођака написати наслове прича или песама које су им они препоручили за читање; треба да сазнају који би лик те приче или песме жељели они да буду, па да и то допишу на рад уз име рођака/ укућана.

- **Напредни ниво познавања српског језика**

Задатак: Деца са напредним знањем српског језика треба да направе Породично-књижевни album препоручених књига које су им се највише допале састављен од:

1. портрета онoг који му/јој је књигу препоручио уз детаље о тој особи (особине, интересовања, карактер и сл) и
2. насловне стране/ илустрације/ плаката за препоручену књигу уз кратак опис радње те књиге.

Радови могу да се пријаве само као индивидуални!

Како се шаљу радови?

За учествовање на Смoтри, потребно је да наставници српског језика за сваког учесника:

1. Направе рад у pdf-фajлу на следећи начин:

- Странице дневника скениране шаљу се на мејл...уз Изјаву о аутору (преузети [овде](#) или [овде](#)).
- За пријаву су потребни следећи подаци: име и презиме учесника, школа/радионица, име ментора који гарантује за аутентичност рада, имејл ментора.
- Назначити у коју категорију рад спада: основни или напредни ниво познавања српског језика.

VAŽNO:

- Jedan autor može da pošalje samo jedan rad.

Do kad mogu da se pošalju radovi?

Rok za dostavu radova je **8.** april 2024.

Rezultati

Komisija će pregledati radove do kraja maja 2024. godine i proglasiti po tri najbolja rada u svakoj grupi, koji će biti objavljeni na sajtovima Slovence i Čitalići. Svi nagrađeni učenici će dobiti diplome i prigodne poklone.

Informacije

Više informacija se može dobiti putem imejla: slovecblog@gmail.com ili citalici.pisalici@gmail.com.

Privatnost

Za politiku privatnosti na sajtu Slovence posetite stranicu: <http://slovence.blogspot.com/p/srpski-serbian.html>

Весници

Индивидуална такмичарска категорија намењена васпитачима, учитељима, наставницима, студентима србистике и библиотекарства или др. педагошких факултета из Србије, окружења или из земаља сарадница Ауторског тима која предвиђа:

- учесници – индивидуално учешће
- нивои – републички са међународним учешћем (такмичарски);
- реализација у складу са **Правилником Читалића**;
- рок за слање радова **15.04.2024.**
- радове слати Организатору на мејл citalici.pisalici@gmail.com

ЗАДАТАК

- представи радионицу чији је циљ развијање и неговање вештина промовисаних овим пројектом или
- креирај тест у вештинама промовисаним овим пројектом (тест по пропозицијама формирања теста за категорију Кликераши).

Гласници

Тимска такмичарска категорија - презентовање пројектних активности путем уређеног тематског штанда. Установа може имати само један такмичарски тим, кога чини 3 до 5 ментора - уредника и деца чији се радови постављају на штанд, најмање позвани финалисти.

- циљна група - предшколци, основци, средњошколци, студенти установа из Србије и земаља партнера;
- нивои - општински (ревијални), републички са међународним ућешћем (такмичарски);
- реализација у складу са **Правилником Читалића**;
- образац сагласности родитеља/старатеља преузима се на сајту Читалића;
- линк за пријављивање штандова објавиће Организатор након објављивања позива финалистима у свим осталим категоријама.

ЗАДАТАК:

Омиљене књиге наших породица – изложба са маштовитим додацима.

Појашњења

Славица Павловић, државни координатор
Маја Радоман Цветићанин, аутор
Соња Ђорђевић, коаутор
Нера Легац Рикић, покрајински координатор

Имејл: citalici.pisalici@gmail.com

Fb stranica: <https://www.facebook.com/citalici>

Fb grupa: <https://www.facebook.com/groups/citalici>

Сајт Читалића

www.citalici.rs

Добро дошли међу Читалиће!
